

23.9.6

81a → 81b (משנה ד')

1. (א) ויהי דבר ה' אלי לאמר: (ב) מה לכם אתם משלים את המשל הזה על אדמת ישראל לאמר אבות יאכלו בסר ושני הבנים תקהינה: (ג) חי אני נאם אדני ה' אם יהיה לכם עוד משל המשל הזה בישראל: (ד) הן כל הנפשות לי הנה כנגפיש האב וכנגפיש הבן לי הנה הנפש החטאת היא תמות: ס (ה) ואיש פי יהיה צדיק ועשה משפט וצדקה: (ו) אל הקרים לא אכל ועיניו לא נשא אל גלולי בית ישראל ואת אשת רעהו לא טמא ואל אשה נדה לא יקרב: (ז) ואיש לא יונה חבלתו חוב ישיב גזלה לא יגזל לחמו לרעב יתן ועירם יכסה בגד: (ח) בגושך לא יתן ותרבית לא יקח מעול ישיב ידו משפט אמת יעשה בין איש לאיש: (ט) בחקותי יהלך ומשפטי שמר לעשות אמת צדיק הוא חיה וקיה נאם אדני ה': (י) והוליד בן פריץ שפך דם ועשה אה מאחד מאלה: (יא) והוא את כל אלה לא עשה כי גם אל הקרים אכל ואת אשת רעהו טמא: (יב) עני ואביון הונה גזלות גזל חבל לא ישיב ואל הגלולים נשא עיניו תועבה עשה: (יג) בגושך נתן ותרבית לקח וחי לא יקיה את כל התועבות האלה עשה מות יומת דמיו בו יהיה: יחזקאל פרק יח

2. אל תטמאו בכל אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים אשר אני משלח מפניכם: ויקרא פרק יח פסוק כד

3. תמותה נשע רעה ושנאי צדיק ישמו: תהלים פרק לד פסוק כב

4. כי גם לא ידע האדם את עתו פדגים שנאחזים במצודה רעה וכפפרים האחוזות בפח כהם יוקשים בני האדם לעת רעה כשתפול עליהם פתאום: קהלת ט"ב

5. ונתן לכם אדני לחם צר ומים לחץ ולא יכנף עוד מוריד והיו עיניך ראות את מוריד: ישעיהו פרק ל פסוק כ

- I **double-indemnity: משנה ד'**
- a **If:** someone became liable for two different **מב"ד**, he is given the more severe one
 - i **Challenge:** this is obvious – he shouldn't be given a lighter **מב"ד** because he violated another **עברה**
 - ii **Answer (רבא):** case is where he already had **גמ"ד** for the "lighter" and then violated the more severe
 - 1 **קמ"ל** – עונש – עונש – **קמ"ל** that he is already marked for the lighter **מב"ד** and can't receive any other **קמ"ל**
 - iii **Source:** v. 1; יחזקאל's presentation of the "new theology", in which each person is accountable for his own deeds
 - 1 **פסוקים י"ג**: the sinning son, who may be read as:
 - (a) **בן פריץ שופך דם דציחה (סייף)**
 - (b) **את אשת רעהו טמא גאוף (חנק)**
 - (c) **ואל הגלולים נשא עיניו גי'ז (סקילה)**
 - (i) **And:** he gets **סקילה** as per **בו דמיו**
 - 2 **Challenge (רנב"י):** perhaps all three are **סקילה** (a – **בן סורר ומורה**; b – **נערה המאורסה**)
 - (a) **Defense:** if so, what is יחזקאל teaching?
 - (b) **Answer:** perhaps he's just reviewing **הלכות** from **מרעה**
 - (i) **Block:** if so, why not use same wording as **מרעה** – **→ he's teaching our הלכה**
 - (c) **Tangential אגדה** on "צדיק" verses (ו-ט) (פסוקים ו-ט); ג' ר"י's reaction and ו'ע' consolation (v. 2)
 - b **And if:** someone violated a crime which carries two **מב"ד**, he is given the more severe one
 - i **Dissent:** ר' יוסי – he is given as per the first association that occurred
 - 1 **Example (ברייתא)**: if she was first his MIL then she married, he gets **שריפה** as per **חמותו**
 - (a) **but:** if she was first married then became his MIL, he gets **חנק** as per **איש**
 - (b) **question (רבא לרבא)**: why is he punished **only** for **חמותו** איש – איסור אשת איש is an איסור מוסיף
 - (i) **and:** ר' יוסי admits באיסור מוסיף באיסור מוסיף
 - (c) **Answer:** he can't be killed twice (א' רבא's question and support were about multiple **חטאות** for **שווג**)
- II **הו**: if someone received **מכות** twice, **כיפה** brings him into the **כיפה**, they feed him **barley** → stomach bloats → he dies
- a **Question:** just because he got **מכות** twice – why kill him?
 - b **Answer (ר"ל)**: case is where he got **מלקות** for violating **איסורי**; he should die and his **recidivism** hastens his death
 - i **Limitation (ר' עקיב)**: only if it is a repeat offense of one **כרת**; איסור **כרת**; but if different violations, his "habit" isn't as bad
 - c **Note:** the **משנה** allows for **כיפה** after only two sets of **מלקות** (not 3); seems to be **contra רשב"ג** (who defines **חוקה** as 3x)
 - i **Defense (רבינא)**: even **רשב"ג** would agree here; perhaps he holds that repeat offenses make the person more resolute
 - d **Challenge:** if he violates a **מלקות** twice, he gets **מלקות**; the third time, he goes to **כיפה**
 - i **Dissent (אבא שאול)**: he gets **מלקות** the third time; at 4th time he goes to **כיפה**
 - 1 **Assumption:** all agree that **עבירות מחזקות**; disagreement per **רבי רשב"ג** (2 vs. 3 times for **חוקה**)
 - 2 **Rejection:** all agree to **רשב"ג**'s 3x; disagreement whether **עבירות מחזקות** or **מלקות מחזקות**
 - ii **However:** in **ברייתא** where they disagree about the **התראה** with a response of **silence**; **רבנן** – after 2 times, bring to **כיפה**; **כיפה** – it does – **א"ש** – 3 times – and there's no **מלקות** there at all – they disagree whether **כיפה** itself requires **התראה**
 - e **Definition of כיפה:** a cell the height of the inmate as per v. 3 (tangent – **דרשה** on v. 4)
- III **הה**: if someone kills without **עדים** he is brought into **כיפה** and fed **bread and water** (as per v. 5)
- a **Source of info:** **עדים** from different windows, or without proper **התראה** or **עדים** who contradicted each other **בבדיקות**
 - b **Combination:** in both cases in 'ה **משנה**, he is fed very little (**לחם צר**) until his stomach contracts
 - i **Then:** he is fed **barley** and his stomach implodes and he dies